

גיטין כז

מתניתין

המביא גט ואבד הימנו מצאו לאלתר כשר ואם לאו פסול - שמא מאחר נפל ואין זה שלו

מצאו בחפיסה כל¹ ויש סימן שהכלי שלו או בדלוסקמא מקום שרגילין להניח שטרות, או אם מכירו כשר:

גמרא

במשנה מבואר, שחוששין שמא הגט שנפל מאדם אחר הוא. הגמרא מביאה ד' דעות באיזה מקרה מירי, שלא יהיה סתירה עם משניות וברייתות אחרות שלא חששו לזה, כלקמן:

א. רבה

[מקשה ממשנה בב"מ] מצא גיטי נשים ושחרורי עבדים דייתיקי מתנות ושוברין הרי זה לא יחזיר שאני אומר כתובין היו ונמלך עליהן שלא ליתן - הא אמר תנו נותנין ואפי' לזמן מרובה!

(תירוץ) אמר רבה לא קשיא כאן במקום שהשיירות מצויות כאן² במקום שאין השיירות מצויות³. וגמרא מבאר, שצריך עוד תנאי לאסור חוץ משיירות מצויות: והוא שהחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר אחת, דאל"כ יהיה סתירה בדברי רבה מהמעשה הבא:

דהווא גיטא דאישתכח בי דינא דרב הונא⁴ והוה כתיב ביה בשוירי מתא דעל רכיס נהרא ואמר רב הונא חוששין לשני שוירי? נפק רבא דק ואשכח דתנן כל מעשה ב"ד הרי זה יחזיר - דליכא למיחש דנמלך עליהם שלא ליתנם, דלא עביד לקיימיה שטרא אלא מלוה לאחר שנמסר לידו, דחייש שמא ימותו עדים. והא בי דינא דרב הונא דכמקום שהשיירות מצויות דמי וקא פשיט יחזיר - שלא החזקו שני יוסף בן שמעון בעיר אחת.

עבד רבה עובדא בהווא גיטא דאישתכח בי כיתנא בפומבדיתא כשמעתי: למה התיר?

1. בדוכתא היכא דתרו כיתנא ואף על גב דהוחזקו דלא שכיון שיירתא בדוכתא דמזבני כיתנא והוא שלא הוחזקו ושכיון שיירות

ב. רבי זירא - מחלוקת עם סובר כרבה, או אפילו לא החזקו אינו מחזיר.

[מקשה מברייתא] ולא רצה להקשות מהמשנה בב"מ, כמו רבה, דילמא אם אמר תנו נותנין לאלתר. להלן הקושיא:

(קושיא) מצא גט אשה בשוק בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה - אי לאלתר והבעל מודה, פשיטא למאי ניחוש לה. אין הבעל מודה לא יחזיר לא לזה ולא לזה - לבעל לא יחזיר, שמא כבר נתנו לה וממנה נפל, וכשיבא לידו יחזיר אחר עדי מסירה ויעידו שגירשה וכשתתבע כתובתה יאמר פרעתך שהוצאת הגט בבית דין, ולאשה לא יחזיר שמא תינשא בו. הא בזמן שהבעל מודה יחזיר - ומשני כאן במקום שהשיירות מצויות כאן במקום שאין השיירות מצויות.

- איכא דאמרי והוא שהוחזקו הוא דלא ליהדר והיינו דרבה
- ואיכא דאמרי אע"ג דלא הוחזקו לא ליהדר ופליגא דרבה.

ג. רבי ירמיה קה

- לא מתניתין קשיא ולא ברייתא קשיא, דאמרינן יחזיר לזמן מרובה, כגון דקאמרי עדים מעולם לא חתמנו אלא על גט אחד של יוסף בן שמעון - מהו דתימא ליחוש דלמא איתרמי שמא כשמה ועדים כעדים קמ"ל

ד. רב אשי

לא מתניתין קשיא ולא ברייתא קשיא, דאמרינן יחזיר לזמן מרובה כגון דקאמר נקב יש בו בצד אות פלונית דהוה ליה סימן מובהק אבל נקב בעלמא לא מספקא ליה סימנין אי דרבנן

רבה בר בר חנה אירכס ליה גיטא בי מדרשא אמר אי סימנא אית לי בגויה אי טביעות עינא אית לי בגויה אהדרוה ניהליה אמר לא ידענא אי משום סימנא אהדרוה וקסברי סימנים דאורייתא אי משום טביעות עינא ודוקא צורבא מדרבנן אבל אינש בעלמא לא

[משנה] מצאו הגט לאלתר כשר

איזוהו שלא לאלתר

א) רבי נתן אומר ששהה כדי שתעבור שיירא ותשרה לחטות

ב) ר"ש בן אלעזר אומר כדי שיהא אדם עומד ורואה שלא עבר שם אדם משעה שעבר השליח הזה שם עד שעת מציאת הגט - וכן פסק רבה בר בר חנה אמר רב יצחק בר שמואל.

ג) ויש אומרים שלא שהה אדם שם - וכן פסק רב יהודה אמר שמואל.

ד) רבי אומר כדי לכתוב את הגט - שיעורא בעלמא נתנו בו.

ה) רבי יצחק אומר כדי לקרותו

ו) אחרים אומרים כדי לכותבו ולקרותו

ואפי' שהה ויש בו סימנין מובהקים מעידים עליו - נקב יש בו בצד אות פלונית

ואין מעידין על סימני הגוף של גט - ארוך וגוץ

מצאו קשור בכיס בארנקי ובטבעת ומכירם או שמצאו בין כליו בביתו אפילו לזמן מרובה כשר

אבד כאן כיון דאין השיירות מצויות. ושמעתין איתא כר"א. דלר"מ כיון דהוחזקו אין יכול לגרש, כיון דאין מוכיח מתוכו:

¹ תוספות ד"ה בבי דינא דרב הונא. פירש בקונטרס שהובא שם לקיימו בב"ד [ע"כ נפל מהאשה, שאין דרך הבעל לקיים הגט] והשתא [שאין חשש שמא נמלך] פשיט שפיר מכל מעשה ב"ד דלא חיישין שמא של אחר הוא אע"ג דשיירות מצויות כיון דלא הוחזקו אי נמי (2) כשאנו מקויים ושנפל מיד השליח דלא חיישין לנמלך דאין הבעל יכול לבטל שלא בפני השליח (3) ואי במקויים איירי אפי' לא ידעי' ממי נפל יחזיר לאשה כדאמרינן דלוה לא מקיים שטריה. אבל בפ"ק דב"מ (דף כ. ד"ה דאשתכח) פירש בקונטרס שמיד השליח נפל ופירש שם נמי גבי הא דפשיט ממעשה ב"ד דמקויים היה וקשה דאם יש לחוש לנמלך כשנפל מיד השליח מה מועיל מה שהיה מקויים דלא ניחוש לנמלך הא ממה נפשך לא הגיע ליד האשה ועוד דאין רגילות שהבעל יקיים את הגט כדפירש כאן בקונטרס וכדאמר בספ"ק דבבא מציעא (דף כ:) דלוה לא מקיים שטריה

² קה [ר"ן] מביא מחלוקת עם הוא סובר כרבה או כלישנא בתרא דרבי זירא.

ניתן לקבל את סיכומי 'סקלה וטריה' השבועיים על הדף היומי במייל arielmarcus5518@gmail.com - נשמח לקבל הערות ותיקונים.

(2) יש לדבר קול שנישאת אלא שאין זמן הנישואין ידוע כל כך וידוע דמה שכתוב בגט ארוסתי לפי שנכתב קודם נישואין אבל אם נכתב זמן של קודם נישואין יאמרו כל שעה דגיטה קודם לבנה [שיאמרו שאחרי נישואים נתגרשה, וא"כ נתעברה] אבל קשה דלמה לן טעמא דגיטה קודם לבנה כיון שהיא נשואה וכתוב בו זמן של אירוסין יפסל למ"ד משום פירי כמו גט שאין בו זמן כלל שאין שום הוכחה מתוך זמן הכתוב בגט זה

³ תוספות ד"ה כאן במקום שאין השיירות מצויות. וא"ת ואמאי לא משני איפכא אידי ואידי במקום שהשיירות מצויות כאן שהוחזקו וכאן שלא הוחזקו והוה ניחא דהוה מוקמינן הויא דמצא גיטי נשים בשיירות מצויות דומיא דמעשה ב"ד דאירי בשהשיירות מצויות ולא הוחזקו כדמוכח בסמוך וי"ל דההיא עובדא [דרב הונא] דבסמוך הוה ברישא ואשמעינן בלא הוחזקו יחזיר אפי' שיירות מצויות והכא אשמעינן דאם הוחזקו נמי יחזיר אם אין השיירות מצויות וא"ת היכא דהוחזקו אע"ג דאין השיירות מצויות היכי מהדר' מנא ידעינן דשל זה הוא וי"ל כגון דידעי' דמזה יוסף בן שמעון נפל ולא חיישין שמא זהו של יוסף בן שמעון אחר דאין לחוש שגם אחר